

Exemple 1. Calcula $(2x + 3)^4$, $(x + 2/3)^3$, $(5x - 2)^4$ i $(x - 3)^3$.

Resolució.

$$\begin{array}{cccccc}
 & & & & & 1 \\
 & & & & 1 & 1 \\
 & & & 1 & 2 & 1 \\
 & & 1 & 3 & 3 & 1 \\
 1 & 4 & 6 & 4 & 1 &
 \end{array}$$

(i)

$$\begin{aligned}
 (2x + 3)^4 &= (2x)^4 + 4 \cdot (2x)^3 \cdot 3 + 6 \cdot (2x)^2 \cdot 3^2 + 4 \cdot (2x) \cdot 3^3 + 3^4 \\
 &= 16x^4 + 96x^3 + 216x^2 + 216x + 81
 \end{aligned}$$

(ii)

$$\left(x + \frac{2}{3}\right)^3 = (x)^3 + 3 \cdot (x)^2 \cdot \frac{2}{3} + 3 \cdot x \cdot \left(\frac{2}{3}\right)^2 + \left(\frac{2}{3}\right)^3 = x^3 + 2x^2 + \frac{4}{3}x + \frac{8}{27}$$

(iii)

$$\begin{aligned}
 (5x - 2)^4 &= (5x)^4 - 4 \cdot (5x)^3 \cdot 2 + 6 \cdot (5x)^2 \cdot 2^2 - 4 \cdot (5x) \cdot 2^3 + 2^4 \\
 &= 625x^4 - 1000x^3 + 600x^2 - 160x + 16
 \end{aligned}$$

(iv)

$$(x - 3)^3 = (x)^3 - 3 \cdot (x)^2 \cdot 3 + 3 \cdot x \cdot 3^2 - 3^3 = x^3 - 9x^2 + 27x - 27$$

Exemple 2. Troba el valor del paràmetre a per tal que el polinomi $x^4 - 5x^2 + 4x - a$ sigui divisible per $x + 1$.

Resolució. Pel teorema del residu sabem que

$$\text{res}(x^4 - 5x^2 + 4x - a : x + 1) = p(-1)$$

Per tant com que $x^4 - 5x^2 + 4x - a$ ha d' ésser divisible per $x + 1$, resulta que $\text{res}(x^4 - 5x^2 + 4x - a : x + 1) = 0$. D' aquesta manera

$$p(-1) = 0$$

$$(-1)^4 - 5(-1)^2 + 4(-1) - a = 1 - 5 - 4 - a = -8 - a = 0$$

$$a = -8$$

Exemple 3. Troba el valor del paràmetre a per tal que el polinomi $2x^4 + 5x^3 + ax + 4$ sigui divisible per $x + 4$.

Resolució. Pel teorema del residu sabem que

$$\text{res}(2x^4 + 5x^3 + ax + 4 : x + 4) = p(-4)$$

Per tant com que $2x^4 + 5x^3 + ax + 4$ ha d' ésser divisible per $x + 4$, resulta que $\text{res}(2x^4 + 5x^3 + ax + 4 : x + 4) = 0$. D' aquesta manera

$$p(-4) = 0$$

$$2(-4)^4 + 5(-4)^3 + a(-4) + 4 = 512 - 320 - 4a + 4 = 196 - 4a = 0$$

$$a = \frac{196}{4} = 49$$

Exemple 4. Troba el residuo de les següents divisions sense efectuar-les:

$$x^5 - 3x^4 + 2x^3 - x^2 + 4x - 6 : x + 3$$

$$x^5 - 3x^4 + 2x^3 - x^2 + 4x - 6 : x - 1$$

Resolució. (i) Pel teorema del residu sabem que

$$\text{res}(x^5 - 3x^4 + 2x^3 - x^2 + 4x - 6 : x + 3) = p(-3)$$

$$(-3)^5 - 3(-3)^4 + 2(-3)^3 - (-3)^2 + 4(-3) - 6 = -567$$

(ii) Pel teorema del residu sabem que

$$\text{res}(x^5 - 3x^4 + 2x^3 - x^2 + 4x - 6 : x + 3) = p(-3)$$

$$(-3)^5 - 3(-3)^4 + 2(-3)^3 - (-3)^2 + 4(-3) - 6 = -567$$

Exemple 5. Sense efectuar la divisió contesta les següents qüestions:

(i) És divisible $x^3 - 27$ per $x - 3$?

(ii) És divisor $x + 2$ de $x^4 - 16$?

(iii) $2x^4 + 17x^3 - 68x - 32$ és múltiple de $x + 1$?

(iv) $x^6 + 1$ és divisible per $x - 1$?

Resolució. (i) Pel teorema del residu sabem que

$$\text{res}(x^3 - 27 : x - 3) = p(3)$$

$$(3)^3 - 27 = 0$$

D' aquesta manera $x^3 - 27$ és divisible per $x - 3$.

(ii) Pel teorema del residu sabem que

$$\text{res}(x^4 - 16 : x + 2) = p(-2)$$

$$(-2)^4 - 16 = 0$$

D' aquesta manera $x + 2$ és divisor de $x^4 - 16$.

(iii) Pel teorema del residu sabem que

$$\text{res}(2x^4 + 17x^3 - 68x - 32 : x + 1) = p(-1)$$

$$2(-1)^4 + 17(-1)^3 - 68(-1) - 32 = 21$$

D' aquesta manera $2x^4 + 17x^3 - 68x - 32$ no és múltiple de $x + 1$.

(iv) Pel teorema del residu sabem que

$$\text{res}(x^6 + 1 : x - 1) = p(1)$$

$$(1)^6 + 1 = 2$$

D' aquesta manera $x^6 + 1$ no és divisible per $x - 1$.

Exemple 6. Troba el valor de a per tal que el polinomi $3x^4 + 4x^2 + x - a$ al dividir-la per $x - 3$ tingui per residuo 25.

Resolució. Pel teorema del residu sabem que

$$\text{res}(3x^4 + 4x^2 + x - a : x - 3) = p(3)$$

Per tant,

$$p(3) = 25$$

$$3(3)^4 + 4(3)^2 + 3 - a = 243 + 36 + 3 - a = 282 - a = 25$$

$$a = 257$$

Exemple 7. Troba el valor de n per tal que el polinomi $2x^4 + 4ax^3 - 5a^2x^2 - 3a^3x + na^4$ sigui divisible per $x - a$.

Resolució. Pel teorema del residu sabem que

$$\text{res}(2x^4 + 4ax^3 - 5a^2x^2 - 3a^3x + na^4 : x - a) = p(a)$$

Per tant,

$$p(a) = 0$$

$$2a^4 + 4aa^3 - 5a^2a^2 - 3a^3a + na^4 = -2a^4 + na^4 = 0$$

$$a = \frac{2a^4}{a^4} = 2$$

Exemple 8. Troba un polinomi de grau 3 tal que $p(1) = p(2) = p(5) = 0$.

Resolució. De manera elemental obtindrem que

$$p(x) = a(x - 1)(x - 2)(x - 5)$$

Exemple 9. Troba un polinomi de grau 3 tal que $p(1) = p(-1) = p(2) = 0$ de manera que $p(-2) = 3$

Resolució. De manera elemental obtindrem que

$$p(x) = a(x - 1)(x + 1)(x - 2)$$

finalment impossem que $p(-2) = 3$ i obtenim.

$$a(-2 - 1)(-2 + 1)(-2 - 2) = 3$$

$$-12a = 3$$

$$a = \frac{3}{-12} = \frac{-1}{4}$$